

KLINISK ETIKK-KOMITÉ

BÆRUM SYKEHUS

ÅRSMELDING 2022

INNHOLDSFORTEGNELSE:

<u>1.</u> Innledning	s. 3
<u>2.</u> Presentasjon av komitéen	s. 3
<u>3.</u> Aktiviteter	s. 4
<u>4.</u> Drøfting av innmeldte saker	s. 5
<u>5.</u> Økonomi	s. 8
<u>6.</u> Satsingsområder for 2022	s. 8

1. INNLEDNING

Det kliniske etikkarbeidet på Bærum sykehus følger Lov om spesialisthelsetjeneste, §2-4 a, Klinisk etikkomité. Komiteen er oppnevnt av, og direkte underlagt klinikkdirektør Trine Olsen.

Klinisk etikkomité, KEK, er rådgivende i etiske spørsmål. Den er et forum for diskusjon av vanskelige problemstillinger der løsningene ikke er opplagte, hverken før avgjørelser blir tatt eller i ettertid. Pasienter, pårørende og ansatte kan ta kontakt med KEK for råd.

- KEK skal sørge for en bred drøfting av vanskelige etiske problemstillinger som kan oppstå i sykehushverdagen
- KEK vil medvirke til å heve etisk kompetanse i helsefaglige spørsmål ved å arrangere seminar, undervisning, skolering i etikkrefleksjon etc. etc.
- KEK kan gi råd, men konkluderer ikke på vegne, av de involverte parter
- KEK er ikke et klageorgan og har ikke sanksjonsmyndighet

KEK er således ment som et refleksjonsverktøy for klinikken snarere enn et presisjonsverktøy. KEK kan bidra med vurderingsstøtte gjennom anerkjennende refleksjon dersom ikke dilemmaet lar seg konkludere.

2. PRESENTASJON AV KOMITEEN

Klinikkdirektør Trine Olsen, godkjenner at medlemmer i 2022 har vært:

Leder: Kristin Sollid, overlege gyn/fødeseksjon frem til september, deretter har tidligere nestleder Sunniva Johnsen Fisknes, sykehusprest, overtatt som leder.
Sekretær: Eva Saltrøe, fagutv.spl/palliativ spl. Generell medisin

Jannicke Mellin-Olsen, overlege, AIO
Per Nortvedt, professor emeritus, Senter for Medisinsk Etikk, UiO
Gro Berit Håland, avd.spl. dialysepost
Vivi Furuheim, jordmor føde/barsel-seksjon
Lars Forberg, overlege ortopedi
Gudrun Breistøl, brukerrepresentant

3. AKTIVITETER

1. Komitémøter

Komiteen har hatt 10 ordinære komite-møter i 2022. Referat fra møtene lagres under Bærum sykehus – Nettverk og komiteer – BS KEK

2. Fokus

- Komiteen har i løpet av 2022 sendt to henvendelse til foretaksledelsen;
 - Vedrørende manglende bekledning til innlagte pasienter på sykehuset. Komiteen ber om at det tilbys både pysicsjakk, tøyphysbukse og slåbrok til pasienter ved alle sykehusets seksjoner og avdelinger. Henvendelsen er ikke besvart.
 - Manglende involvering av KEK i høringsrunde vedrørende Vestre Vikens Utviklingsplan 2035.
- Komiteen gjennomførte på forespørsel fra leger ved seksjon for slag og geriatri ved sykehuset, GSR, internundervisning i temaet HLR minus. Som følge av denne undervisningen ble komiteen gjort oppmerksom på at foretakets prosedyre var uhensiktsmessig og noe foreldet mht henvisning til lovgivning osv. Som følge av dette tok komiteen initiativ til å opprette en arbeidsgruppe med representanter fra alle fem etikkomiteer, med mål om felles revidering av foretakets HLR minus prosedyre. Dette ble gjennomført primært via TEAMS. Forslag til ny prosedyre ble fremsatt for eier av prosedyren som takket for initiativet og bifalt resultatet. Prosedyren ble formelt oppdatert i e-håndbok 21.12.
- Komiteen tok initiativ til felles seminar for foretakets fem etikkomiteer med mål om økt samarbeid. Dette ble gjennomført på Klækken hotell juni 2022 hvor fire av fem komiteer deltok. (Kongsberg deltok ikke da de var i omstilling). Av saker som ble diskutert var blant annet presentasjon av de ulike komiteene med arbeidsmetoder og hvilke tema de ulike komiteene jobber med. Synliggjøring av KEK og praktisk utarbeidelse av forslag til felles profil på intra- og internett (hvilket også var etterlyst av Kommunikasjonsavdelingen). Presentasjon av saker komiteene har jobbet særlig med. Presentasjon av etikkundervisning for LIS, samt foredrag om nytteløs behandling v/ Per Nortvedt. Tiltaket ble meget godt evaluert, med ønske om å gjenta dette årlig.

3. Kompetanseheving for medlemmene

- Komiteen har benyttet deler av møtene til refleksjon over ulike kapitler i boken Etikk i helsetjenesten, (Magelssen et.al. 2020), ledet av Per Nortvedt (medforfatter av boken).
- Fem av komiteens medlemmer deltok på Nasjonalt høstseminar for KEK arrangert av Seksjon for Medisinsk Etikk ved UiO 17. og 18. november.

4. Arbeid med å gjøre KEK kjent på Bærum Sykehus, og styrke etikkompetansen hos helsepersonell ved sykehuset.

- KEK BS har gjennomgått skriftlig informasjon på intranett og internett for å tydeliggjøre komiteen og tilgjengelighet.

- KEK BS gjennomførte internt etikkseminar for ansatte på Bærum sykehus 9. november 2022 med tema **Samvalg**. Foredragsholdere var Anna Ryymin, Pasient- og brukerombud, sosial- og eldreombud i Oslo og Viken og Berit Hofset Larsen, forsker ved Senter for medisinsk etikk, UiO. Det var to svært gode foredrag med fokus på hva samvalg betyr i praksis. Pasientombudet møtte med en av sine jurister som kunne gi ytterligere innblikk blant annet i hvilke avgjørelser som ikke faller inn under samvalg. Det var i forkant informert bredt om seminaret via mail til klinikkens ledere fra klinikkledelse til avdelingssykepleiere. Det var også delt ut og hengt opp plakater. Dessverre var det svært lavt oppmøte, kun cirka 20 stk. totalt, hvilket er svært beklagelig. KEK BS har pt ingen annen forklaring på lavt oppmøte enn at den den aktuelle dagen var høyt belegg kombinert med høy arbeidsbelastning på flere seksjoner.
- KEK BS informerte på legenes morgenmøte MED.avd. 23.11 om ny HLR minus prosedyre.
- KEK BS ble invitert inn og fikk informere om sitt arbeid på AMU 30.11.22

5. DRØFTING AV INNMELDTE SAKER

Det har kun vært to innmeldte saker til KEK BS i 2022. Komiteen har ingen klar formening om hvorfor klinikere ikke har meldt saker, men ved uformell samtale med klinikere fremkommer det at året har vært preget av svært høy arbeidsbelastning. Flere oppgir at de «ikke har tid» til å melde og gjennomgå saker. KEK vurderer dette som bekymringsverdig, og vil i 2023 fokusere blant annet på hva KEK kan bidra med for å bedre klinikers mulighet for refleksjon og diskusjon av etiske dilemma, samt vurdere hvordan KEK kan bli mer synlig og tilgjengelig.

NOVEMBER

Innmelder: Overlege Generell medisinsk sengepost

Saksredegjørelse: Pasient i 70-årene, terminal setting. Tilbys lindrende behandling.

Pårørende er uenig i vurdering av palliativt behandlingfokus og ønsker stor medbestemmelse mht pleie og behandling som er til dels motstridende av hva helsepersonell vurderer. Det gjennomføres mange ressurskrevende samtaler med pårørende uten at man kommer til enighet, samtidig som pårørende har en utfordrende kommunikasjonsform og tidvis hindrer helsepersonell i å utføre pleie og behandling av pasienten.

Etisk utfordring: Uenighet mellom pårørende og helsepersonell om behandling av pasienten

Konklusjon: Støtte til helsepersonellens vurdering, tilbud om saksmøte med pårørende tilstede.

DESEMBER

Innmelder: Avdelingssykepleier MED Kreft poliklinikk

Saksredegjørelse: Pasient i 40-årene, omfattende cancer, ECOG 4. Tilbys lindrende behandling. Pasienten ønsker behandling med immunterapi. Faglig vurdert fra Ous som nytteløs behandling.

Etisk utfordring: Bør pasient tilbys immunterapi som et siste forsøk på livsforlengende behandling?

Konklusjon: Pasientens ønske ble til dels møtt idet man reduserte pågående Kortisonbehandling for om mulig å kunne gi Immunterapi. Imidlertid ble pasienten raskt

dårligere og døde fredfullt på sykehuset. Pasientens håp om behandling ble anerkjent og fulgt så lenge som mulig.

6. REGNSKAP OG BUDSJETT

- KEK hadde i 2022 et budsjett på kr. 114.000.
- Kr. 23.000.- ble benyttet til internt seminar for Etikkomiteer i Vestre Viken og nasjonalt etikkseminar, arrangert av SME, november 2022
- Den største utgiften var lønn til sekretær i 10 % stilling tilsvarende 84.000,- (64.000,- i lønnsutbetaling pluss feriepenger og arbeidsgiveravgift).

7. SATSINGSOMRÅDER FOR 2023

- Tiltak for å øke bruk av KEK (benytte kompetansen i KEK) i foretaksledelsen
- Samarbeid med andre KEK i VV, bl.a. gjennomføre felles VV-seminar for etikk-komiteene
- Øke komiteens tilstedeværelse og tilgjengelighet for klinikere gjennom fast deltagelse i ulike fora/møter samt benytte ulike informasjonskanaler så som info.skjermer.
- Komiteen er i behov av nye medlemmer.
- Komiteen ønsker å sette fokus på høy arbeidsbelastning i klinikken. – Mulig tema på internseminar: klinisk prioritering

Gitt det store antallet pasienter som årlig er i kontakt med våre ansatte, kan vi ikke gå ut fra at de sakene som meldes til KEK representerer de saker der grundig etisk drøfting kunne vært nyttig og på sin plass. Utfordringen for 2023 er å gjøre det tilbudet vi representerer enda bedre kjent blant våre ansatte, pasienter og pårørende.

Bærum Sykehus, 20.01.2023

Eva Saltrøe, sekretær KEK BS.